

Povijesne fotografije:

- Privatne fotografije obitelji dr. Ivana Rikarda Ivanovića
 - Fotografije iz arhiva poduzeća Iveral, Šibenik
- Privatne fotografije i fotografije iz arhiva Vitomira Katića
 - Privatne fotografije iz arhiva fotografske radnje Foto Hella Bulat (autor Ante Bulat)
 - Fotografije iz ostavštine Giacinte Mattiazzi i fotografske radnje Foto Mattiazzi,
 - Fotografije iz ostavštine fotografske radnje Foto Stanko (autor Stanko Glomus)
- Fotografije iz fundusa starih fotografija Udruge Volim Šibenik

Suvremene fotografije:

Najveći dio fotografija na ovoj izlozbi djelo su fotografa i fotoreportera Radovana Gogera od kojih mnoge uz dokumentarnu imaju i umjetničku vrijednost.

- Ante Baranić
- Stanko Ferić

Fotografije industrijske zone, pogona, proizvodnih procesa te društvenih i kulturnih događaja iz Impola u Slovenskoj Bistrici:

- Nino Verdnik
- Foto "Futura", Ljubljana

Autor izložbe:

Stanko Ferić

Organizator izložbe:

Grupa Impol Slovenska Bistrica i Impol-TLM d.o.o. Šibenik

**Izložba fotografija o
povijesti proizvodnje i prerade
aluminija u Šibeniku**

OD IVANALA DO IMPOLA 1937. – 2017.

**Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“
30.5. - 8.6. 2018.**

Izložba fotografija o povijesti proizvodnje i prerade aluminija u Šibeniku **Od Ivanala do Impola 1937. - 2107.** postavljena s godinu dana zakašnjenja, ali ipak u pravom trenutku i s aktualnim povodom, nema primarno u svom fokusu genezu nastanka i razvoja aluminijske industrije iako je u naravi kronološki taksativna.

Primarno je zamišljena i postavljena kao emotivni i poučni osvrt na vrijeme i postignuća koja su Šibeniku donijela epitet grada aluminija i u jednom značajnom povijesnom razdoblju svrstala ga među gradove nositelje razvoja, one koje prednjači u primjeni novih tehnologija i prate znanstveno-tehnološki razvoj čovječanstva te zahvaljujući tome ostvaruju napredak i uspjehe na svim područjima ljudske djelatnosti od kulture i sporta do znanosti.

Prikaz povijesti aluminijske industrije u Šibeniku ovom izložbom nije ni cjelovit ni konačan niti je trenutno moguć jer ne postoje objektivni uvjeti da se ona trajno, kronološki uredno i historiografski vjerodostojni predoči, a dodatna je otegotna okolnost da ona nije temeljito izučena i historiografski valorizirana. O izgradnji i razvoju hrvatske aluminijske industrije u proteklih osamdeset godina objavljen tek jedan opsežniji stručno i znanstveno utemeljeni rad, knjiga **Izgradnja hrvatske aluminijske industrije** Marija Šmita.

Zbog toga ovu izložbu treba shvatiti kao poziv, štoviše, izazov na izučavanje i očuvanje šibenske industrijske baštine bez koje on, jednako kao bez svoje katedrale, kulturnog, umjetničkog i graditeljskog nasljeđa, bez Krke, Kornata, pjesme i sporta, ne bi bio to što je niti bi imao sve ono čime se pravom ponosi. Pojednostavljeno rečeno, ova izložba bi trebala biti ono mjesto u životu šibenske aluminijske industrije ne kojem se zastalo da bi se pogledalo na minula vremena i krenulo dalje u novu budućnost.

Podsjećanje na povijest proizvodnje i prerade aluminija u Šibeniku, a to znači i Hrvatskoj, jer je u njemu bilo koncentrirano 90 posto nacionalne aluminijske industrije, hod je 80 godina dugim putom od 1937. godine kada je industrijalac dr. **Ivan Rikard Ivanović** u Lozovcu izgradio prvu tvornicu za proizvodnju i preradu aluminija u Hrvatskoj i jugoistočnoj Europi do 2017. godine kada je s **Grupom Impol** iz Slovenske Bistrice udahнула novi život šibenskoj industriji aluminija koja se stjecajem niza okolnosti našla na rubu izdisaja.

Izložba je, dakle, vremenski određena 1937. godinom, kada je proizveden prvi aluminij, i 2017. godinom, kada je **Grupa Impol** iz Slovenske Bistrice kupila imovinu tvrtke **TLM Aluminij** u stečaju te pokrenula novi proizvodni i razvojni ciklus. Zahvaća, međutim, nešto širi vremenski okvir jer ukazuje i na trenutak kada je dr. Ivan Rikard Ivanović, prodajom dijela vlasničkih udjela u svojoj rafineriji nafte **Ipoil** u Osijeku osigurao kapital za ulaganje u pokretanje proizvodnje aluminija kao svoj novi poduzetnički projekt.

Fotografski pregled povijesti proizvodnje i prerade aluminija u Šibeniku podijeljen je u pet cjelina. Prva podsjeća na začetnika aluminijske industrije u Šibeniku i Hrvatskoj dr. Ivana Rikarda Ivanovića i njegovu tvornicu aluminija **Ivanal** koja je 2003. godine, u procesu denacionalizacije vraćena njegovim potomcima te danas pod istim imenom posluje u gospodarskoj zoni **Podi**.

Druga je posvećena ranim godinama **Tvornice aluminija Lozovac** od 1945. odnosno 1946. godine kada je u njoj obnovljena proizvodnja nakon što je montiranom sudskom procesu oteta njenom osnivaču i vlasniku dr. Ivanu Rikardu Ivanoviću do 1951. godine kada je počela izgradnja **Tvornice lakih metala** u Šibeniku.

Prizori iz novije povijesti **TAL**-a utkani su u treću cjelinu koja prikazuje izgradnju i razvoj **Tvornice aluminija** u Ražinama. Fotografski su najbolje dokumentirane sedamdesete i osamdesete godina prošlog stoljeća kada je **TLM** bio na vrhuncu. Taj dio priče završava početkom Domovinskog rata koji će imati dramatičan utjecaj na sudbinu šibenske aluminijske industrije.

Slijedi skok u novu budućnost, prikaz **Grupe Impol** iz Slovenske Bistrice čijim ulaganjima u bivši **TLM** završava agonija te tvrtke koja je bila ponos Šibenika, koja je obilježila njegovu noviju povijest i odredila gospodarsku sudbinu.

Izložba završava najavom novog života šibenske aluminijske industrije čiji je zametak nova tvrtka **Impol-TLM**.

